

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет фізичного виховання
Кафедра медико-біологічних основ охорони життя та цивільного захисту

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ**

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

за освітньо-професійною програмою 014.09 Середня освіта (інформатика)

мова навчання Українська

Дніпро - Слов'янськ – 2023р.

Розробник:

Буров Ю.В. – старший викладач кафедри медико-біологічних основ охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Яковенко В.Г. - доцент кафедри медико-біологічних основ охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат медичних наук, доцент.

Другова А.С. – завідувача інфекційним відділенням КНП «Обласна дитяча лікарня» м. Слов'янськ, лікар Вищої категорії з дитячих інфекцій та Вищої категорії з педіатрії.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри медико-біологічних основ охорони життя та цивільного захисту

Протокол № 12 від « 23 » червня 2023 р.

Завідувач кафедри Ю.Ю. Мусхаріна

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»
«29» червня 2023 р., протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ»

Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	1 курс, 1 семестр
Компонент освітньої програми	Обов'язковий
Викладач	Буров Ю.В. – старший викладач кафедри медико-біологічних основ охорони життя та цивільного захисту ДДПУ
Контактна інформація	burov.yurets@gmail.com
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю з понеділка по п'ятницю з 08.30 до 16.00
Анотація навчальної дисципліни	<p>Навчальна програма дисципліни «Основи медичних знань» складена відповідно до освітньої-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (інформатика)» .</p> <p><i>Об'єкт</i> вивчення дисципліни «Основи медичних знань» - причини, ознаки, перебіг хвороб та невідкладних станів, про способи надання долікарської медичної допомоги у будь-яких умовах, про роль профілактичних заходів у попередженні розвитку патологій; засвоєння здобувачами новітніх теорій і методів з захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС мирного та воєнного часу.</p> <p><i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни є зміст, методи, прийоми, формування особистості вчителя, озброєного знаннями та уміннями з основ медичних знань та цивільного захисту, які необхідні для забезпечення збереження здоров'я і життя людини.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Метою</i> вивчення навчальної дисципліни «Основи медичних знань» є формування особистості вчителя, озброєного знаннями та уміннями, які необхідні для забезпечення збереження здоров'я і життя людини.</p> <p>За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:</p> <p><i>Програмні компетентності:</i></p>

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої та фахової передвищої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметних спеціальностей, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК 7 Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

Ключові слова: перша медична допомога, захворювання, клінічна картина, надзвичайний стан.

Очікувані результати навчання:

РН 6. Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, *уміє надавати* домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

Матеріали та ресурси:

1) *Рекомендована література:*

1. Антонова О.І. Основи медичних знань. Навчальний

	<p>посібник. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2018. 126 с. (не перевидавалось)</p> <p>2. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань. Навчальний посібник. Львів: ЛДУФК, 2018. 48 с. (не перевидавалось)</p> <p>3. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар В.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги. Київ: ВСВ «МЕДИЦИНА», 2018. 528 с. (не перевидавалось)</p> <p>4. Ткачук А.І., Пуляк О.В. Цивільний захист. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр». Перевид., доповн. та перероб. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2018. 144 с. (не перевидавалось)</p> <p>5. Цивільний захист / уклад. О.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 264 с. (не перевидавалось)</p> <p>2) Платформи та сервіси дистанційного навчання:</p> <p>Moodle Дистанційний курс http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=294</p> <p><i>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</i></p> <p>1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: http://www.dsns.gov.ua</p> <p>2. Міністерство екології та природних ресурсів України URL: http://www.menr.gov.ua/</p> <p>3. Офіційний сайт Американського вулканічного товариства. URL: http://vulcan.wr.usgs.gov/ (англійською мовою)</p> <p>4. Північноатлантичний альянс (НАТО). URL: http://www.nato.int/</p> <p>5. Постійне представництво України при ООН. URL: http://www.uamission.org/</p> <p>6. Рада національної безпеки і оборони України. URL: http://www.rainbow.gov.ua/</p> <p>7. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України. URL: http://erriu.ukrtel.net/index.html</p> <p><i>Необхідне обладнання:</i> Комп'ютер (ноутбук), мультимедійний проєктор, фліпчарт, ватмани, маркери</p>
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <p>Тема 1. Перша медична допомога в загрозових для</p>

	<p>життя станах, що виникають при захворюваннях внутрішніх органів, інфекційних хворобах.</p> <p>Тема 2. Перша медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах та нещасних випадках.</p> <p>Тема 3. Особливості надання першої допомоги у разі військових дій</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p>У процесі викладання дисципліни застосовуються методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерактивні; – словесні (лекція (проблемна, розгляду конкретних ситуацій, консультація, круглий стіл тощо), дискусія, співбесіда, розповідь, пояснення тощо); – самостійне проведення практичних занять здобувачами; – використання фрагментів ділової гри; – розв’язування фізіологічних задач; – складання тестів контролю знань, умінь і навичок здобувачами з заданої теми тощо.
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал лекцій, виконують завдання до практичних занять, самостійної роботи.</p> <p><u>Комунікаційна політика.</u> Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану пошту. Обов’язком здобувача є перевірка мінімум один раз на тиждень поштової скриньки та перегляд повідомлень відповідного дистанційного курсу на університетський платформі Moodle. Можлива комунікація телефоном чи іншими месенджерами за вимогою здобувача.</p> <p><u>Політика відвідування занять.</u> Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов’язковим – в оффлайн або онлайн режимі. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту академічної групи. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об’єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем, деканатом.</p> <ul style="list-style-type: none"> – проблемно-пошукові: дійові (рішення задач); евристичні (обговорення, дискусія); – інтелектуальної колективної діяльності: обговорення,

	<p>дискусії, «мозкова атака»; – імітаційні методи: імітаційні вправи, ділові ігри. <i>Види робіт здобувачів:</i> тестування, презентації результатів виконаних робіт, захист практичних робіт.</p>																	
Оцінювання	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i> Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (семестровий екзамен/залік). Методи: усне опитування, письмові роботи. Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка. Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf) <i>Політика щодо оцінювання.</i> Результати навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни визначаються у балах, що виставляються згідно з критеріями оцінювання, затвердженими в ДДПУ, а саме за 100-бальною шкалою та національною п’ятибальною шкалою для заліків «зараховано», «незараховано». Навчальна дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="533 1335 1442 1675"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За накопичувальною 100 – бальною шкалою</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</th> <th>для заліків</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100 балів</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="3">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>89 – 75 балів</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>60 – 74 балів</td> <td>Задовільно</td> </tr> <tr> <td>26 – 59 балів</td> <td>Незадовільно</td> <td rowspan="2">Не зараховано</td> </tr> <tr> <td>0 – 25 балів</td> <td>Неприйнятно</td> </tr> </tbody> </table> <p>Критерії оцінювання заліку: – на оцінку «зараховано» (60-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру; – оцінка «не зараховано» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час</p>	За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою		для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків	90–100 балів	Відмінно	Зараховано	89 – 75 балів	Добре	60 – 74 балів	Задовільно	26 – 59 балів	Незадовільно	Не зараховано	0 – 25 балів	Неприйнятно
За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою																	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків																
90–100 балів	Відмінно	Зараховано																
89 – 75 балів	Добре																	
60 – 74 балів	Задовільно																	
26 – 59 балів	Незадовільно	Не зараховано																
0 – 25 балів	Неприйнятно																	

відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

– під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття;

– під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття;

– у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння формулами й математичними методами, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат.

Оцінювання рефератів, доповідей, есе, презентацій тощо за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв:

– за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);

– за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела;

– за наявність змістовних висновків;

– за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи тієї форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

– за неповну відповідь;

– за кожну неправильну відповідь;

– за невчасне виконання завдання;

– за недостовірність поданої інформації;

– за недостатнє розкриття теми;

– за відсутність посилань на літературні джерела.

Результати поточних контролів рівня знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання (у вигляді певної кількості отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до їхнього відома, виставляються в Журнал обліку роботи академічної групи та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному та/або лабораторному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних та/або лабораторних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	4	2	8	6	10	6
Т 2	5	2,5	28	16	15	8
Т 3	3	1,5	12	8	15	10
Разом	12	6	48	30	40	24

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності: перездача та повторне вивчення

	<p>дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf, Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДДПУ (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf)</p> <p>Політика щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>дедлайнів</i>: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (від -1 бала до -5 балів). ✓ <i>перескладання</i>: у разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачу та комісії. <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти не з'явився в день складання екзамену з поважної причини, підтвердженої документально, у відомість обліку успішності ставиться запис «не з'явився», а здобувач має право перескласти екзамен викладачеві у визначений деканатом день.</p> <p>Здобувач, який протягом семестру не набрав 60 балів з навчальної дисципліни, вважається недопущеним до складання екзамену з цієї дисципліни, й у відомість обліку успішності ставиться запис «не допущений». Здобувач має право допрацювати необхідні бали за погодженням з викладачем та перескласти екзамен викладачеві у визначений деканатом день.</p> <p><i>оскарження оцінювання</i>: Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може звернутися до апеляційної комісії та оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>академічної доброчесності</i> для здобувачів передбачає: <ul style="list-style-type: none"> – самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); – посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – надання достовірної інформації щодо результатів
--	---

	<p>власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі ДДПУ можуть бути притягнуті до такої відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); – повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; – позбавлення академічної стипендії відповідно до норм чинного законодавства; – позбавлення наданих ДДПУ пільг з оплати навчання (за умови їх отримання); – усне зауваження від працівника або уповноваженого представника адміністрації (керівника кафедри, факультету тощо) та попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; – повторне виконання завдання; – зниження оцінки за виконання завдання; – усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення; – виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу; – позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо; – відрахування.
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>У процесі вивчення дисципліни майбутні фахівці отримують необхідні знання щодо причин виникнення, симптоматики та профілактики деяких соціально небезпечних, у т.ч. інфекційних захворювань, а також забезпечення підготовки до надання першої (долікарської) медичної допомоги при нещасних випадках і невідкладних станах. Вчать адекватно діяти у надзвичайних ситуаціях у мирний і воєнний час, прогнозувати вірогідність настання надзвичайних ситуацій та їх масштаби, запобігати виникненню надзвичайних ситуацій, визначати засоби і способи захисту людей, організувати і проводити рятувальні та інші невідкладні роботи на об'єктах господарювання, ліквідувати наслідки надзвичайних ситуацій.</p>

Старший викладач кафедри медико-біологічних основ охорони життя

